

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

UITGEGEVEN DOOR
DE NEDERL. ENTOMOLOGISCHE VEREENIGING

No. 198.

Deel IX.

1 Juli 1934

Adres der Redactie (tijdelijk) :

Prof. Dr. J. C. H. DE MEIJERE, STADHOUDERSKADE 135
AMSTERDAM Z.

INHOUD : Dr. A. Reclaire, Vervolg, tevens 2e supplement op de Naamlijst der in Nederland en het omliggend gebied waargenomen wantsen (hemiptera-heteroptera). — Dr. H. J. de Fluiter, Verzoek om medewerking betreffende het verzamelen van materiaal van de dennenbladwesp.

Vervolg, tevens 2e supplement op de Naamlijst der in Nederland en het omliggend gebied waargenomen wantsen (hemiptera-heteroptera) 1).

In dit overzicht zijn o.a. de nieuwe vondsten voor ons land vermeld; voor het aangrenzend gebied alleen die vormen, die niet in de Naamlijst voorkomen. Op volledigheid maakt dit overzicht geen aanspraak, zeer zeker niet wat betreft de mededeelingen omtrent biologie, nut en vooral schade. Ook nu is de nomenklatuur van Oshani n gevolgd, tenzij zij te zeer van nieuwere opvattingen verschilt. Het nummer van Oshani n's katalogus (O.) is alleen bij die soorten aangegeven, die niet in de Naamlijst voorkomen. Inlandsche vormen zijn met een * aangeduid.

Nuttige wenken voor het verzamelen van wantsen geeft O. Michalk (3 en 4).

Aangaande wantsen in orchideeënkweekerijen ziet Mac Gillavry 34.

Opmerkingen omtrent het aantal ♂♂ en ♀♀ bij sommige wantsen ziet Reclaire 10.

* *Sehirus luctuosus* M. R., * *bicolor* L. en *dubius* Scop. Volgens Reh (2) zijn deze vaak schadelijk aan landbouwgewassen en ooftboomen. *S. luctuosus* treedt op zandige koren- en aardappelvelden soms in ontelbare massa op.

* *Odontoscelis dorsalis* F. Misschien behooren tot de var.

1) Tijdschr. v. Entomol. 75 (1932), 59—258.

* *deserta* Stich. en * *signata* Fieb. alleen of hoofdzakelijk ♀♀, tot de nominaatvorm ♂♂.

* *Eurygaster austriacus* Schr. Gulde vermeldt van Frankfort nog de var. *obliqua* Kol. en *frischi* Goetze, die wellicht ook bij ons kunnen voorkomen.

E. maurus L. en *meridionalis* Pé n. Volgens China (6) moet de nomenklatuur als volgt zijn: * *E. maura* L. = *meridionalis* Pé n. en * *E. testudinaria* Geoffr. = *borealis* Pé n. Hij beschrijft beide duidelijk aan de hand van afbeeldingen, op grond waarvan de determinatie's der inlandsche ex. wel zijn te herzien.

* *Graphosoma italicum* Muell. Het schijnt, dat sommige er nog niet voldoende mee vertrouwd zijn, dat *G. i.* en *G. lineatum* L. verschillende soorten zijn. Toch heeft Horvath (1 en 2) er destijds uitvoerig over bericht. Volgens Reh (2) wordt *G. i.* in het Zuiden van Europa vaak schadelijk aan de zaden van *Daucus carota* en andere schermbloemigen, ook wel aan besvruchten.

* *Sciocoris cursitans* F. Nijmegen 23.7.33, Scholte.

* *Aelia klugi* Hhn. Doetinchem 6.6.32, Reclaire.

* *Neottiglossa pusilla* Gmel. Nijmegen 28.7.33, Scholte.

* *Eusarcoris aeneus* Scop. Bemelen 17 en Houtem 16.9.33, Reclaire, v. d. Wiel.

* *Palomena viridissima* Poda is in Zuid-Europa schadelijk aan allerlei gewassen, b.v. wintertarwe op Sardinië. (Reh 2).

* *P. prasina* L. Als de vorige, doch meer in Midden-Europa.

* *Chlorochroa juniperina* L. Merkwaardigerwijze is dit bij ons onschuldige insekt in Noord-Amerika, alwaar het werd ingevoerd, soms schadelijk aan aardappelen e.a. (Reh 2).

Carpocoris Klt. Bij ons zijn C.-soorten slechts sporadisch waargenomen, in het Zuiden richten zij schade aan vlas en mosterd aan. (Reh 2).

* *Dolycoris baccarum* L. Behalve over schade bericht Reh (2) ook over nut door het verdelgen van ongedierte.

* *Eurydema ornatum* L. Volgens Stichel (2) is *E. o.* auct. streng mediterraan. Op grond van het onderzoek der typen van Linné¹⁾ in het Britsch Museum komt hij tot volgende katalogiseering:

E. ornata L. = *festiva* L.: geheel Europa, Kanar. eilanden, Noord-Afrika, Syrië, Klein-Azië, Perzië.

E. ventrale Klt. = *ornata* auct.: Middellandsche-Zeebied.

* *E. oleraceum* L. Volgens Reh (2) bericht reeds Linné (1760) over verwoestingen aan kool. Behalve op kruis-

1) Deze bleken tot verschillende soorten te behooren.

bloemigen komt deze soort ook voor op asperge, kropsla, toorts, aardappel e.a. In Mecklenburg was zij in 1893 en 1915/16 zeer schadelijk, vooral op bietenvelden (Weisse Rüben), verhuisde van daar naar de omliggende aardappelvelden, die eveneens werden verwoest en daarna op haver, zonder schade aan te richten. Ook voor druiven heet zij schadelijk. De berichten omtrent het verdelgen van aardvlooien en Coccinelliden zijn min of meer verward. In elk geval is *E.* o. zeer polyphaag en meest een „Gelegenheits-schädling“.

* *Piezodorus lituratus* F. schijnt in Italië vooral aan late appelen en peren schade te berokkenen (Reh 2).

Rhaphigaster Lap. Ribaut (7) bericht over de vorm van het voorlaatste achterlijfssegment der ♂♂ der Pentatomiden aan de hand van *Rh.* en herstelt hiermede onjuiste opvattingen.

* *Pentatoma rufipes* L. Van verschillende zijde wordt over schade aan fruit bericht (Lehmann; Speyer; Reh 2).

* *Acanthosoma haemorrhoidale* L. Rotterdam 10.33, in coll. Reclaire; Ubachsberg, L. 2.9.33, Cremers. — Volgens Reh (2) is zij in Ierland aan appel en Noorwegen aan sering en peer schadelijk geworden.

* *Elasmucha fieberi* Jak. Beetsterzwaag 3.6.33, Reclaire.

* *Cyphostethus tristriatus* F. Appelscha 5.6.33, Reclaire. Te Soest reeds 12.3.33 talrijk op jeneverbes, Tolman.

* *Coreus scapha* F. Bemelen, L. 18.9.33, Reclaire, v. d. Wiel.

* *Pseudophloeus falleni* Schill. Texel, Cocksdoorp en de Koog 29.7 en 1.8.33, v. d. Wiel.

* *Ps. waltli* H. S. Volgens Daltry onder *Erodium*. Hij deelt iets omtrent de herkenning mede.

* *Coriomeris denticulatus* Scop. Schin op Geul 1.6.33, Cremers.

* *Corizus subrufus* Gmel. Gronsveld 16.9.33, Reclaire.

C. conspersus Fieb. O. 813. Harzgebergte, op *Geranium robertianum* (Müller).

* *C. parumpunctatus* Schill. Texel, de Koog 29.7.33, v. d. Wiel.

Pyrrhocoridae. Verwantschap der *P.* met de *Hebridae* ziet aldaar.

* *Pyrrhocoris apterus* L. Reh (2) deelt met stelligheid mede, dat *P. a.* lindenvruchtjes uitzuigt, „die sie in Mengen in Baumrinde und -löcher eintragen“. Ook druivenpitten en aardbeien worden uitgezogen.

Lygaeidae. Verwantschap der *L.* met de *Hebridae* ziet aldaar.

* *Spilostethus equestris* L. heet in Hongarije aan bloemkool schade te hebben aangericht (Reh 2).

Nysius ericae Schill. wordt in Amerika soms zeer schadelijk, vooral aan postelein, heet aldaar „false chinch bug”. (Reh 2).

* *N. senecionis* Schill. is reeds in 1896 in Algiers en Zuid-Frankrijk in myriaden van wilde kruiden naar druif verhuisd, in Zuid-Frankrijk werd wel $\frac{1}{3}$ der druiven vernield. Toen aldaar in 1912 de voedselplant *Diploaxis erucoides* omgeploegd werd, viel zij druif aan. (Reh 2).

* *N. lineatus* Costa. Plasmolen, Mook 26. en Nijmegen 21.7.33, Scholte.

* *Cymus glandicolor* Hhn. werd 16.6.33 te Delden van *Scirpus sylvaticus* L. geslept (Mac Gillavry, schriftelijke mededeeling).

* *Ischnorhynchus resedae* Pnz. werd in Carinthië op Rhododendronbloemen en in Noord-Amerika aan *Typha*-zaad zuigend aangetroffen. (Reh 2).

* *I. r.* var. *flavicornis* Duda. Meerssen 22.9.33, (Cremers).

* *Ischnodemus sabuleti* Fall. Denekamp 7.8.32 van vochtig terrein geslept, Reclaire, v. d. Wiel.

* *Geocoris grylloides* L. Macropt. : Zandvoort 13.7.30, ♀, v. d. Wiel.

* *Chilacis typhae* Perr. In aantal, aan elkaar geschimmeld, uit overwinterde *Typha*-kolven uit Oisterwijk (Mac Gillavry, schriftelijke mededeeling).

* *Heterogaster urticae* F. bevond zich in aantal in vangbanden uit Putten, G. 1.12.31 van Dr. Th. C. Oudemans ontvangen.

Camptotelus lineolatus Schill. De heer K. Schmidt te Fürth meldt, dat Gulde vermoedelijk deze soort niet heeft gekend. Het materiaal uit diens verzameling blijkt tot *C. costalis* H. S. (O.1040) te behooren. S. heeft de soorten later beschreven en afgebeeld; ook bij Puton vindt men een bevredigende onderscheiding. Als inlandsch is dus *C. l.* te schrappen en te vervangen door *C. c.* (Reclaire 11).

* *Rhyparochromus praetextatus* H. S. werd in groot aantal te Bemelen, L. 17 en 18.9.33 aan de voet van kruiden op een droge mergelhelling gevonden (Reclaire; v. d. Wiel), waaronder 1 ♂ met abnormale, 3-ledige rechterspriet en 2 ♂♂, die tot de var. *obscuratus* Noualh. behooren of althans deze sterk benaderen.

* *Rh. chiragra* F. var. *sabulicola* Thms. Zandvoort 20.7 en 5.8.30, Reclaire, v. d. Wiel.

* *Tropistethus holosericeus* Schltz. Maastricht 23 en 30.4.31 en 7.5.31, waaronder een ♀ met abnormale linkerspriet. (Scholte).

* *Pterotmetus staphylinoides* Burm. Nijmegen 19.4.33 onder heide en Montferland 6.32 geslept van gras op rand

van moerassige plek, (Scholte resp. Mac Gillavry, schriftel. mededeelingen).

* *Ischnocoris angustulus* Boh. Malden 7.33, brachypt., Scholte.

* *Stygnocoris rusticus* Fall. Denekamp 7.6.32, Reclaire en Gronsveld 16.9.33, Reclaire, v. d. Wiel, alles brachypt.

* *Peritrechus geniculatus* Hhn. Beek bij Berg, G. 19.6 en Slenaken 27.9.32, Reclaire.

* *Trapezonotus arenarius* L. en * *dispar* Stål. verschillen in levenswijze, a. wordt op de heide, d. aan boschranden onder bladeren aangetroffen. (K. Schmidt, schriftelijke mededeeling).

* *Aphanus quadratus* F. Of deze soort in Frankrijk voorkomt, staat volgens Ribaut (8) te bezien. Wat hij uit Frankrijk zag, behoort tot *A. breviostris*, een door hem beschreven soort. Misschien geldt dit ook voor de inlandsche ex.

* *A pini* L. Bemelen, L. 18.9.33, Reclaire.

* *Eremocoris plebejus* Fall. Renkum 10.31, Uyttenboogaart.

* *Scolopostethus affinis* Schill. werd in Zuid-Europa op zomergerst en -tarwe en lucerne waargenomen. (Reh 2).

* *S. decoratus* Hhn. var. *brevis* Saund. Bemelen, 18.9.33 L., v. d. Wiel.

* *S. puberulus* Horv. Rijsbergen 28.5.32 en Beetsterzwaag 3.6.33, Reclaire; Maastricht 12.9.33, Cremers.

* *Taphropeltus contractus* H. S. Baarn 13.3.26 en Leuvenum 4.8.32, Reclaire; Maastricht 30.4.31, Scholte.

* *Neides tipularius* L. Texel, de Koog 29.7.33, v. d. Wiel; Malden 25.7.33 met de var. *immaculatus* Westh. Scholte.

* *Berytus minor* H. S. Houtem 24.9.32 en Schin op Geul 19.9.33, brachypt., Reclaire.

* *B. signoreti* Fieb. Macropt: Hilversum 3.10.25, ♀, Reclaire.

* *Piesma maculata* Lap. Rijsbergen 29.6, Denekamp 6.8 Putten, G. 17.9.32 en Beetsterzwaag 3.6.33, Reclaire; Valkenburg 9.9.15 (Mac Gillavry 32); Texel, de Koog 28.7.33, v. d. Wiel en Vlieland 20.8—1.9.29 en 26.7—3.8.31 (Reclaire 5).

* *P. quadrata* Fieb. Uitvoerige mededeelingen omtrent schade en de bestrijding vindt men bij Scheibe.

* *Campylostira verna* Fall. Eijs, L. 15.6.32, Reclaire.

* *Acalypta musci* Schrck. var. *ditata* Put. Houtem 24.5.26, v. d. Wiel.

* *Dictyonota strichnocera* Fieb. Plasmolen, Mook 26.7.33, Scholte.

* *D. fuliginosa* Costa. Rhenen 3.8.32, Koornneef; Mook, Plasmolen 7.33, Scholte.

* *Derephysia foliacea* Fall. De heer A. M. Scholte S. J. meldt mij, dat hij deze soort 3 × bij Maastricht 26.7.30, telkens onder *Plantago media* vond.

Stephanitis Stål. White bericht omtrent schade door *St. rhododendri* aan Rhododendron en *St. pyrioides* Scott. (*azaleae* Horv.) aan Azalea. Esaki en Takeya beschrijven een nieuwe soort, *St. nashi*, die in Japan en Korea op peer, perzik, pruim, kers, appel, Cornus en Crataegus gevonden is. Evenals *St. rhododendri* zou ook *St. n.* bij ons ingevoerd kunnen worden.

St. pyri F. komt volgens Reh (2) in het Middellandsche-Zeegebied tot Zuidelijk Midden-Europa en plaatselijk ook in Duitschland voor, wat met vroegere mededeelingen min of meer in strijd is.

* *St. rhododendri* Horv. is op gezag van Reh (2) uit Japan afkomstig, werd in 1877 in Pennsylvanië waargenomen, 1910 in Engeland, 1913/14 in Frankrijk, 1915/16 in Zwitserland, 1925 in Kaapland en ook herhaaldelijk in Duitschland. Behalve vooral op Rhododendron-bastaarden leeft zij ook op *Kalmia latifolia* en *Andromeda japonica*.

* *St. oberti* Kol. Stichel (3) kritiseert een mededeeling van Lindinger volgens wien *St. rhododendri*, *azaleae* en *oberti* tot één soort, *St. oberti* zouden behooren; hij is het hiermede niet eens, waarmede men zich kan vereenigen.

* *St. azaleae* Horv. is uit Japan afkomstig en vandaar in Noord-Amerika ingevoerd. (Reh 2).

* *Tingis ampliata* H. S. Delden 18.6.33, v. d. Wiel.

Catoplatus flavipes Horv. O. 1592. Deze werd bij Wellin, Belg. waargenomen (Vreurick 2), zou dus ook bij ons gevonden kunnen worden.

* *Physatochila quadrimaculata* Wlff. Heek, L. 3.8.33, Cremers.

Aradus signaticornis Shlb. O. 1662. Bij Oosthoven, Belg. (Vreurick 2), dus ook bij ons te verwachten.

Pirates hybridus Scop. var. *stridulus* F. wordt door Ribaut (9) als een goede soort beschouwd en nauwkeurig beschreven.

Rhinocoris cruentus F. is volgens Ribaut (10) een goede soort, die hij uitvoerig beschrijft, dus niet synoniem aan *iracundus* gelijk bij Oshain.

Op blz. 141 van de Naamlijst behoort vóór *Prostemma* te staan: **Nabidae**.

* *Nabis major* Costa. Texel, de Koog 29.7.33, v. d. Wiel.

* *N. flavomarginatus* Schltz. Mook, Plasmolen 26.7.33, Scholte.

* *N. ferus* L. Texel, Cocksdoorp 1.8.33, v. d. Wiel.

Hebridae en Mesoveliidae. Het onderzoek der genitaalsegmenten der ♂♂ van *Naeogeus (Hebrus) ruficeps* en

Mesovelia furcata heeft J a c z e w s k i (6) ervan overtuigd, dat de opvatting van H o r v a t h omtrent de nauwe verwantschap tusschen de *Mesoveliidae* en *Gerridae* juist is, verder zijn vermoedelijk de *Naeogeidae* (*Hebridae*) met de *Myodochidae* (*Lygaeidae*) verwant. De *Hebridae* en *Mesoveliidae* zullen dus in het systeem een andere plaats moeten hebben.

* *Mesovelia furcata* Mls. Biologie benevens afbeeldingen van ♂ en ♀ ziet M a c G i l l a v r y 33.

* *Cimex lectularius* L. Bijzonderheden betreffende het mechanisme der vervelling beschrijft K e m p e r.

* *Temnostethus pusillus* H, S. var. *gracilis* H o r v. Beetsterzwaag 3.8.23, macropt. en Putten, G. 30.7.31, brachypt. (R e c l a i r e 11).

* *Anthocoris confusus* R e u t. vond S c h o e v e r s (4) in de lente in vrij groot aantal zich voedende met *Phyllaphis fagi*.

* *A. nemoralis* F. var. *austriacus* F. Epen, L. 28.7.33, C r e m e r s.

* *A. minki* D h r n. Maastricht 12.8 op esch en Spaubeek 28.7.30, S c h o l t e (R e c l a i r e 9).

* *A. m.* var. *simulans* R e u t. Bunde 7.6.31 (R e c l a i r e 9).

* *A. gallarum-ulmi* D e G. Beetsterzwaag 3.6.33, R e c l a i r e; Maastricht 12.30 onder populierschors, S c h o l t e; Vijlen, L. 17.4.33, v. d. W i e l.

* *A. g.-u.* var. *femorialis* W e s t h. Maastricht 21.3.31 op Prunus, S c h o l t e (ziet R e c l a i r e 11).

* *A. nemorum* L. valt volgens A u s t i n larven en imagines van *Lygus pratensis* aan en verslindt volgens R a m b o u s e k de op biet schadelijke vlieg *Pegomyia hyoscyami* var. *betae*. C u r t.

* *Triphleps majuscula* R e u t. Ook R e h (2) bericht omtrent schade aan chrysanthen.

* *Lyctocoris campestris* F. Texel, de Koog 29.7.33, v. d. W i e l.

* *Piezostethus galactinus* F i e b. Putten, G. 8.10.32 en 25.6.33, in kompost, R e c l a i r e, v. d. W i e l.

* *Brachysteles parvicornis* C o s t a. Leuvenum 5.5.33, v. d. W i e l.

Cardiastethus fasciventris G a r b. D a l t r y vond deze onder de schors van een oude appelboom.

* *Microphysa pselaphiformis* C u r t. Putten, G. 25.6 en 8.7.33, ♀, R e c l a i r e.

* *M. bipunctata* P e r r. Putten, G. 28.6 en 8.7.33, ♀, R e c l a i r e.

* *M. elegantula* B ä r. Putten, G. 30.7.32 en 8.7.33, ♀ en 26.6.33, ♂, R e c l a i r e. — Deze 3 *M.*-soorten werden uit dezelfde takkenbos geklopt.

Myrmedobia obliqua R i b a u t. Deze door R i b a u t (11)

beschreven soort is verwant aan *M. tenella* en wellicht ook in ons gebied aan te treffen.

M. bedwilli China. Over de vondst dezer nieuwe soort op de „Lizard”, Cornwall, in de herfst aan thymwortels heeft China (5) een uitvoerige mededeeling gedaan, waarin hij haar beschrijft en als een overblijfsel der oude xerotherme Lusitaansche fauna beschouwt.

Capsidae. Over genitaal-asymmetrie bij Capsiden bericht Michalk (2) aan de hand van *Dicyphus errans*.

Hey (1) vermeldt voor een aantal Capsiden de voedselplant, resp. planten, waarop eieren werden gevonden, waaruit de soort werd uitgebroeid. Voorts bericht hij (2) omtrent Britsche Capsiden, die ook in Noord-Amerika zijn aangetroffen. Of zij aldaar inheemsch of ingevoerd zijn, blijkt niet duidelijk uit zijn beschouwingen.

* *Pantilius tunicatus* F. Rhenen 10.9.32, Koornneef.

* *Phytocoris dimidiatus* Kbm. Putten, G. 9.7.32, Reclaire; Scharn, L. 21.10 en 3.11.31, Cremers; Nijmegen 21.7.33 op den, Scholte.

* *Ph. varipes* Boh. Texel, de Koog 29.7.33, v. d. Wiel.

* *Adelphocoris seticornis* F. Gronsveld 16.9.33, v. d. Wiel.

* *A. lineolatus* Goetze. Volgens Reh (2) is uit Zuid-Europa schade aan lucerne, suikerriet en chrysanthen bekend, aan deze ook uit Engeland en Frankrijk, voorts aan de meest verschillende gewassen.

* *A. l.* var. *binotatus* Hhn. Bemelen 10.9.33, Reclaire.

Calocoris biclavatus H. S. beschadigt bij Zürich peren, die dientengevolge klein blijven, hard en steinig worden, verschrompelen en dan afvallen. (Reh 2).

* *C. fulvomaculatus* De G. Stichel beschrijft 5 var., meestal namen voor de letter-var. van Reuter, die alle onder inlandsch materiaal te vinden zijn, echter zeer in elkaar overgaan. — Volgens Reh (2) was beschadiging van hop („Hopfenwanze”) reeds in 1895 uit Engeland en 1899 uit Bohemen bekend, uit Frankrijk bovendien misvorming van peren.

* *C. roseomaculatus* De G. Voor de door Stichel vermelde var. geldt hetzelfde, ziet ook Reclaire 11.

* *C. norvegicus* Gmel. Uit diverse landen wordt schade aan allerlei gewassen gemeld. Volgens Deenske onderzoekingen komt, deze althans voor een groot deel, zeer zeker op rekening van *Lygus pabulinus*. (Reh 2).

* *Pycnopterna striata* L. De heer Scholte deelt mij mede, dat de in de Naamlijst genoemde larve van meidoorn niet te Spaubeek werd gevonden, doch te Maastricht op dezelfde struik als de imago van 5.6.30.

* *Stenotus binotatus* F. Rhenen 2.7.32, Koornneef; Denekamp 6.8.32, Reclaire; — Merkwaardig is, dat dit

in Europa onschuldige insekt in Noord-Amerika aan *Phleum pratense* en in Nieuw-Zeeland aan *Dactylis* en *Lolium* vaak zeer schadelijk werd. (Reh 2).

* *Dichroscytus rufipennis* Fall. Beek bij Berg, G. 19 en Lichtenvoorde 20.6.32, Reclaire; Nijmegen 7.33, Scholte.

Lygus Hhn. Reh (2) merkt op, dat dit genus weliswaar over de geheele aarde verbreid is, dat het echter naar het schijnt alleen in de noordelijke gematigde zône ernstige schade aanricht. Soms zuigen de soorten ook insecten uit, vooral rupsen en steken ook wel de mensch. Biologisch schijnen zij weinig gedifferentieerd te zijn.

* *L. pabulinus* L. is volgens Reh (2) door de sterk giftige steek de schadelijkste soort, vooral aan aardappelen. De mededeelingen omtrent de levenswijze zijn verre van eensluidend. Ook Hus meldt schade en wel aan klein-fruit. Volgens Lehmann is zij in Duitschland in boomgaarden de schadelijkste Capside, veel der door haar aangerichte schade werd op rekening van *L. pratensis* geschreven, die overwintert en wellicht in het voorjaar knoppen aansteekt. — Austin (2 en 3) bespreekt de bestrijding in verband met het leggen der eieren. — Jacobi maakt op de verschillen tusschen de larven van *L. p.* en *Plesiocoris rugicollis* opmerkzaam.

* *L. viridis* Fall. Hilversum 20.6 en 7.31 en 27.6.32, Reclaire.

* *L. contaminatus* Fall. Denekamp 7.8.31, Reclaire; Maastricht 16.7.33, Cremers.

* *L. spinolae* Mey. D. is aan de Rijn schadelijk op druif, ook in Zuid-Tirol, alwaar de ziekte „risetto” heet, voorts in Bohemen ook op hop (Reh 2).

* *L. lucorum* Mey. D. Rhenen 21.7.32, Koornneef; Denekamp 7.8.32, Reclaire.

* *L. pratensis* L. Berichten omtrent schade in bijna alle werelddeelen zijn te talrijk om behandeld te kunnen worden.

* *L. pratensis* var. *gemellatus* H. S. is, in tegenstelling met de andere var. (ook hier heeft Stichel letter-var. van Reuter benoemd) vrij goed te herkennen, maakt zelfs een min of meer specifieke indruk, ofschoon Müller op overgangen tot de nominaatvorm wijst. Zandvoort 3 en 5.6.30 en Vlieland 20.7 en 3.8.31, Reclaire; Cocksdoorp, Texel 1.8.33, v. d. Wiel.

* *L. rubricatus* Fall. Heek, L. 10.8.33, Cremers.

* *L. campestris* L. De door Stichel * *viridipallens* en * *prasina* genoemde letter-var. van Reuter bevinden zich met allerlei overgangen tot de nominaatvorm tusschen inlandsch materiaal. — Volgens Reh (2) hebben de mededeelingen in de literatuur omtrent schade aan chrysanthen betrekking op de var. *campestris* var. *L. pratensis*, in Noord-Amerika daarentegen is zij wel schadelijk.

* *L. rubicundus* Fall. Epen, L. 25.7.33, Cremers.

* *Plesiocoris rugicollis* Fall. komt volgens Lehmann in Duitschland te weinig voor om schade te berokkenen. Reh (2) daarentegen bericht uitvoerig omtrent schade. Aan appelboomen b.v. veroorzaakt deze soort de zgn. „Krähenfüsse”. Volgens R. leefde zij oorspronkelijk op wilg en els, ging in Noorwegen ongeveer in 1908, in Engeland in 1910 en in Denemarken sinds 1914 op appel over. Zij is zeer verbreid, komt ook in Alaska voor; verslindt ook soortgenooten. — Het is wel merkwaardig, dat deze wants eerst zoo laat op appel over is gegaan, want deze vrucht wordt toch sinds onheuglijke tijden gekweekt; of wellicht vroeger de schade niet herkend is? — Omtrent de bestrijding ziet Steer, omtrent de larve Jacobi.

* *Camptozygum pinastri* Fall. var. * *aequalis* Vill., * *nigropicea* Stich. en *fieberi* Stich. te Hilversum met de nominaatvorm en overgangen (Reclaire 11), bijna uitsluitend ♂♂, de nominaatvorm ♀♀. Reh (2) deelt mede, dat de var. * *maculicollis* aan de voet van dennennaalden zuigt, waardoor zij afvallen. Dit zal toch de nominaatvorm ook wel doen?

Poecyloscytus cognatus Fieb. Dat de soorten van dit genus niet uitsluitend op Rubiaceeën leven, blijkt uit een mededeeling van Reh (2), volgens welke *P. c.* in het zuiden van Europa aan mosterd, koolzaad, lucerne, suikerbieten, zonnebloemen enz. schade veroorzaakte. — Nevinnukh en Ryabov weten over schade aan *Hibiscus cannabinus* te berichten.

* *Camptobrochis* Fieb. De soorten worden als bladluisvijanden beschouwd, vermoedelijk ook de bij ons voorkomende *C. punctulatus*, die echter in Rusland aan katoen schadelijk moet zijn. (Reh 2).

Deraeocoris annulipes H. S. O. 2450. In het Harzgebergte komt deze op lork voor. (Müller).

* *D. ruber* L. var. *danicus* F. Rhenen 29.7.31, Koornneef (Reclaire 11).

* *D. r.* var. *seguisinus* Müll. Maastricht 7-15.7.33, Cremers.

* *Dr. r.* var. *fieberi* Stich. Rhenen 11.7.31, Koornneef; Grubbenvorst 8.28, Willemse; Maastricht 8.7.33, Cremers.

* *D. r.* var. *gothica* Schr. Rhenen 22.7.31, Koornneef (Reclaire 11).

* *Alloeotomus gothicus* Fall. Met de nominaatvorm komt de door Stichel var. * *fusca* genoemde var. β van Reuter voor.

Lopus sulcatus Fieb. is in sommige gedeelten van Frankrijk sinds 1860 een ernstige vijand van de wijnbouw, heet aldaar „grisette” resp. „margotte”. (Reh 2).

* *L. gothicus* L. komt in Rusland ook op biet voor. (Reh 2).

* *Acetropis carinata* H.S. In massa te Doetinchem 18. en 19.6.32 op grassen, Mac Gillavry, Reclaire, v. d. Wiel.

* *Stenodema calcaratum* Fall. var. *pallescens* Reut. Ex. van Vlieland 20 en 28.8.29 behooren tot of benaderen sterk var. (Reclaire).

* *St. holsatum* F. Leuvenum 8.31, Reclaire; Delden 13.7 en Vaals 16.4.33, v. d. Wiel.

* *Notostira erratica* L. De in de lijst genoemde var. vindt men tusschen Nederlandsch materiaal met overgangen tot de nominaatvorm. *Virescens* en *autumnalis* alleen ♂♂, *ancestralis* alleen ♀♀? De var. *virens* is dan = nominaatvorm.

* *N. tricostata* Costa zou als zelfstandige soort komen te vervallen en als een herfstvorm van de vorige moeten worden beschouwd. Alleen ♀♀?

* *Trigonotylus ruficornis* Geoffr. Volgens Reh (2) is deze in het Zuiden van Europa schadelijk en verbreidt *Erysiphe graminis*.

* *T. psammaecolor* Reut. Texel, de Koog 29.7.33, v. d. Wiel.

* *Miris dolobratus* L. is volgens Reh (2) schadelijk aan weidegrassen en voor de kwaliteit van het hooi, heet echter een vijand van de fritvlieg te zijn.

* *Bryocoris pteridis* Fall. Maastricht 3.9.33, brachypt., Cremers.

* *Macrolophus nubilus* H.S. Daltry klopte deze van eik.

* *Dicyphus pallidus* H.S. Putten, G. 23 en 30.7. en Gronsveld 25.9.32 op *Stachys*, brachypt., Reclaire.

* *D. epilobii* Reut. Maastricht 30.7-31.8.33, Cremers.

* *D. errans* Wlff. Putten, G. 30.7.32, Reclaire.

* *D. e.* var. *longicollis* Fall. Putten, G. 23.7 en 10.9.32 met overgangen tot de nominaatvorm, Reclaire; Maastricht 14.6-25.7.33, Cremers.

* *D. pallidicornis* Fieb. Putten, G. 23.7.32 van grove den, in wiens nabijheid vingerhoedskruid stond, Reclaire.

* *D. globulifer* Fall. Wylré 27.9.32 van *Lychnis*, Reclaire.

* *Campyloneura virgula* H.S. Maastricht 3.7.30 op iep, larven in massa op meidoorn, Scholte; Epen, L. 25.7.33, Cremers. — Volgens Reh (2) een nachtdier, dat koelte en schaduw zoekt; bij Rennes schadelijk aan *Prunus lusitanicus* en *laurocerasus*. — Blöte (ziet Reclaire 10) vond onder de ruim 30 ex. uit het Leidsch Museum geen ♂.

Pilophorus Westw. Ook Ribaut (12) heeft destijds een determinatietabel voor dit genus opgesteld; volgens hem kan de tabel van Reuter tot verwarring aanleiding geven.

* *Globiceps cruciatus* Reut. Zandvoort 12.7.31, v. d. Wiel.

* *G. flavomaculatus* F. Maastricht 3.8.33, Cremers.
Cyrtorrhinus * *caricis* Fieb. en *geminus* Fl. ving Daltry door zegge onder water te duwen.

* *Orthotylus flavinervis* Kbm. Leuvenum 26.6.33, v. d. Wiel.

* *O. marginalis* Reut. is volgens Lehmann en Reh (2) nuttig, zuigt hoofdzakelijk bladluizen uit, ook wel plantendeelen, zonder echter schadelijk te worden.

* *O. nassatus* F. Maastricht 11.8.30 op *Artemisia vulgaris*, Scholte. — Heet schade aan kasrozen te veroorzaken.

* *O. concolor* Kbm. Denekamp 6.8.32, Reclaire; Nijmegen 22.7.33, Scholte.

* *Pseudoloxops coccinea* Mey. D. Maastricht 3.7 en 12.8.30 op esch, Scholte.

* *Heterocordylus genistae* Scop. (?) Doetinchem 18.6.32, Reclaire.

Euryopicoris nitidus Mey. D. O. 2750. In het Harzgebirge op kruiden gevonden. (Müller).

Orthocephalus coracinus Put. O. 2754. Volgens Stichel is deze in Westphalen en het Rijnland gevonden, leeft op *Carduus*, zou dus ook bij ons kunnen voorkomen.

* *O. mutabilis* Fall. Denekamp 6.8.32, Reclaire; Maastricht 7-9.7. 33, Cremers.

* *Strongylocoris luridus* Fall. Rhenen 28.6.31, Koornneef.

* *Halticus apterus* L. Volgens Reh (2) op vlinderbloemigen; bij Parijs schadelijk aan erwten.

* *H. saltator* Geoffr. Reeds in 1890 werd omtrent schade aan komkommers bij Gotha bericht, voorts aan meloenen, alsem, aster, selderij, marjolein, leukooi, bijna uitsluitend in broeibakken. De biologie is nog onbekend. (Reh 2).

H. luteicollis Pnz. Te Frankfort veroorzaakt deze geelkleuring van het blad van *Clematis vitalba*. (Reh 2).

* *Megalocoleus pilosus* Schrk. Denekamp 6.8.32, Reclaire.

* *Amblytylus nasutus* Kbm. Rhenen 22.7.32, Koornneef; Maastricht 18.6.30, Scholte.

* *Phylus palliceps* Fieb. Hilversum 2.7.32, Reclaire.

* *Psallus ambiguus* Fall. Maastricht 14.6.30 op door luizen aangetaste appel, Scholte; Waterval, Ulestraten 8.7. 33, Cremers. — Ook volgens Reh (2) is deze hoofdzakelijk nuttig, door bladluisverdelging.

* *P. obscurellus* Fall. Putten, G. 23.7.32, Reclaire.

* *P. scholtzi* Fieb. Volgens schriftelijke mededeeling van Dr. Singer te Aschaffenburg zijn althans Gulde's opgaven omtrent *P. s.* te schrappen. *P. s.* is een bergvorm en komt ook in het Noorden voor. In Stiermarken leeft deze

soort op grauwe els, die ook bij ons veel te vinden is, zoodat het voorkomen in ons land te verklaren is.

* *P. lepidus* Fieb. Volgens dezelfde zijn de opgaven dezer soort in de Naamlijst van Baarn, Hilversum en de Bilt onjuist. Gulde, die de ex. had gedetermineerd, heeft *P. l.* niet herkend. Toch behoort een ex. uit Epen, L. 25.7.33 (Cremers) vermoedelijk wel tot deze soort.

* *P. alnicola* Dgl. Sc. Maastricht 26.6.30, Scholte.

* *P. falleni* Reut. Maastricht 3-5.6.30, Scholte.

* *P. diminutus* Kbm. Bij Hilversum veelvuldig op eik; Houtem 18.6.23, Reclaire; Maastricht 1.6.30, Scholte.

* *P. roseus* F. Denekamp, op wilg, Reclaire.

* *P. r.* var. *querceti* Fall. dito en Vlieland 25.8.29 en 26.7-3.8.31, Reclaire.

* *P. r.* var. *dilutus* D. Sc. Denekamp 7.8.32, Reclaire 11.

* *P. salicellus* Mey. D. Gronsveld 29.9.32, Reclaire; Spaubeek 23.7 op framboos en 12 en 20.8.30 op esch, Scholte.

* *Atractotomus mali* Mey. D. vindt men volgens Reh (2) vaak in de gangen van de appelwikkelaar, alwaar zij vooral de rupsen vervolgt, misschien ook appelsap opzuigt.

Criocoris nigripes Fieb. O. 3073. In het Harzgebergte op heidekruid. (Müller).

* *Plagiognathus albipennis* Fall. Schin op Geul 13.9.30 en 25.9.32, Reclaire; Maastricht 7.10.30 op *Artemisia vulgaris*, Scholte en 8.7-2.9.33, Cremers.

* *Chlamydatus pulicarius* Fall. Denekamp 6.8.32 en Bunde 7.6.31, Reclaire; Zandvoort 27.6.31, v. d. Wiel; Maastricht 26.6. en 10.9.30, Scholte.

* *C. pullus* Reut. Texel, de Koog 29.7.31, v. d. Wiel.

* *C. saltitans* Fall. Texel, Cocksdoorp 1.8.33, v. d. Wiel.

* *Microsynamma bohemani* Fall. var. *putoni* Reut. Zandvoort 12.7.31 en Vlieland 28.7-3.8.31 (Reclaire 11); Bergen a. Zee 21.7.29, v. d. Wiel.

Campylomma nicolasi Put. et Reut. O. 3134. Volgens China (7), die omtrent de vondst dezer soort in Surrey bericht en haar uitvoerig beschrijft, is het onwaarschijnlijk, dat zij in Engeland inheemsch is, veel meer is zij met planten uit Zuid-Europa meegekomen. Tot nu toe was zij bekend uit Zuid-Frankrijk, Tunis, Egypte, de Soedan en de Krim. Duffield vond haar op één plek van 6.3-30.9.30 talrijk op appel. Ook bij ons zou zij dus ingevoerd kunnen worden.

* *C. verbasci* Mey. D. Ook China (7) beschouwt deze als bladluisvijand.

* *Sthenarus roseri* H. S. Maastricht 12.6.30, Scholte en Epen, L. 25.7.33, Cremers.

* *Asciodema obsoletum* Fieb. Spaubeek 7.31 op brem, Scholte; Reclaire 11.

Gerridae. Over de verwantschap der G. met de *Mesoveliidae* ziet aldaar.

* *Gerris argentatus* Schumm. Omtrent polymorphisme bij deze soort ziet Mac Gillavry 33.

* *Haldosalda lateralis* Fall. Texel 6.31, Uyttenboogaart.

* *Aphelochirus aestivalis* F. Volgens Stichel (4) wordt de vangst van dit dier bemoeilijkt door zijn nachtelijke levenswijze op de bodem van het water.

A. montandoni Horv. O. 3355. Deze wordt gewoonlijk als synoniem met de vorige beschouwd. Omtrent het opsporen van dit insect ziet Pearce, die *m.* voor een vorm van *aestivalis* houdt.

Notonecta L. Stichel (5) heeft een korte determinatietabel voor de in ons gebied voorkomende *N.*-soorten samengesteld, die als voorloopige publikatie moet worden beschouwd.

N. glauca L. var. *marmorea* F. Volgens Stichel (5) is dit een zuidelijke vorm, waaraan hij een andere naam, *guttata* heeft gegeven.

* *N. furcata* F. Texel, de Koog 2.8.33, v. d. Wiel. — Volgens Stichel (5) e.a. moet deze soort *obliqua* Galén heeten.

* *N. maculata* F. is volgens Stichel (5) een zuidelijke vorm, die echter ook bij Lütjenburg in Sleeswijk-Holstein is gevonden.

* *N. viridis* Delc. Volgens Horvath's schriftelijke mededeeling aan Dr. Mac Gillavry is deze soort = *marmorea* F. en in geheel Europa verbreid, bijna even gemeen als *glauca*, wat niet overstemt met latere opvattingen. Volgens Jones schijnt *N. v.* in Engeland alleen litoraal te zijn. Horvath (loc. cit.) is van meening, dat zij niet uitsluitend halophiel is, wat met de waarnemingen ten onzent overeenkomt.

Corixidae. Determinatie-tabel voor de Nederlandsche C. ziet Reclaire 7.

* *Corixa affinis* Leach. Texel, de Koog 2.8.33, v. d. Wiel, Jaczewski det.

Sigara F. Ook volgens Horvath's schriftelijke mededeeling aan Dr. Mac Gillavry moet het genus *Arctocorisa* Wall. op grond van de prioriteitsregels S. heeten.

* *S. lugubris* Fieb. Texel, de Hoorn 1.8.33, v. d. Wiel.

* *S. limitata* Fieb. Maesheze, N.-Br. 4.29, Redeke.

S. glossata Lundbl. Jaczewski (7) bericht over de vondst dezer soort in Polen. Hij vult de beschrijving van Lundblad eenigszins aan. De ♀♀ zijn van die van *falleni* niet te onderscheiden.

S. italica Jacz. Deze door Jaczewski (8) uit Noord-Italië beschreven soort zou misschien ook in ons gebied kunnen voorkomen. Zij is evenals *glossata* verwant met *falleni*.

* *S. moesta* Fieb. Texel, de Koog 2.8.33, v. d. Wiel.

* *S. castanea* Thms. China (8) vermoedt, dat de thans ook in Engeland waargenomen *S. c.* een wellicht meer zuidelijke vorm is. Hij beschrijft haar evenals *moesta* duidelijk aan de hand van afbeeldingen.

* *S. scotti* Dgl Sc. Texel, de Koog 2.8.33, v. d. Wiel.

* *S. nigrolineata* Fieb. Blair vond in Mid-Perthshire een melanistisch ex. dezer soort (*borealis* Dgl. Sc. ?; bij O. = *fabricii*).

Cymatia rogenhoferi Fieb. O. 3474. Volgens schriftelijke mededeeling van de heer K. Schmidt is deze bij Berlijn gevonden.

LITERATUUR. ¹⁾

Alfken, J. D., Systematisches Verzeichnis der Hemiptera Heteroptera von Bremen und Umgegend. Mitteil. a. d. entomol. Verein Bremen, 20. Bericht f. d. J. 1932.

1. Austin, M. D., A preliminary note on the Tarnished Plant Bug (*Lygus pratensis* Linn.). J. R. Hort. Soc. 57 (1932), 312—320; Review appl. Entomol. A. 20 (1932), 661—662.

2. Dezelfde, A Note on *Lygus pabulinus* L. J. S.-E. Agric. Coll. Wye, No 32, 1933. 168—170; Review appl. Entomol. A. 21 (1933), 491.

3. Dezelfde, Jary, S. G. en Martin, H., Studies on the Ovicidal Action of Winter Washes, 1932 Trials. J.S.-E. Agric. Coll. Wye, No. 32, 1933, 63-83; Review appl. Entomol. A. (1933), 490—491.

Blair, K. G., Collecting notes from Mid-Perthshire. Entomol. monthly Mag. 68 (1932), 212.

5. China, W. E., A new species of *Myrmedobia* from Cornwall (Heteroptera, Microphysidae). Entomol. monthly Mag. 69 (1933), 13—15.

6. Dezelfde, *Eurygaster testudinaria* (Geoffroy), an Addition to the List of British Heteroptera, with Notes on the Nomenclature of *E. maura* (L.), *E. borealis* (Péneau) and *E. meridionalis* (Péneau).ib. 63 (1927), 251.

7. Dezelfde, On the Occurrence in Surrey of a genus and species of *Capsidae* (Hemiptera-Heteroptera) new to Britain. ib. 68 (1932), 180—183.

8. Dezelfde, A new addition to the British list of *Corixidae*. ib. 69 (1933), 154—156.

Corporaal, J. B. ziet Mac Gillavry, D.

Daltry, H. W., *Pseudophloeus waltlii* H.-S. (Hemipt.-

¹⁾ Bij de nummereering is geen rekening gehouden met de in het 1e supplement vermelde literatuur.

Heteropt.) in Kent; Some Staffordshire and Sommerset Hemiptera (Heteropt. and Homoptera). Entomol. monthly Mag. 68 (1932), 41—42.

Duffield, C. A. W., Entomological Department, Ann. Rep. S.-E.-Agric. Coll. Wye 1929—30, 68—70; Review appl. Entomol. A. 20 (1932), 47—48.

Esaki, T. en Takeya, C., Identification of a Japanese Tingitid injurious to the Pear-tree. J. Fukuoka Ent. Soc. 4 (1931), 51—59; Review appl. Entomol. A. 20 (1932), 13.

1. Hey, G. L., Additions to the List of Food Plants of some Capsids (Hemiptera-Heteroptera), with notes on the Winter Host Plants of some species. Entomol. monthly Mag. 68 (1932), 85—86.

2. Dezelfde, A List of British Species of Capsids (Hemiptera-Heteroptera) taken in U. S. A. and Canada in 1932. ib. 69 (1933), 43—44.

1. Horvath, G. Les Graphisoma d'Europe. Annal. Musei Nation. Hungar. 1909.

2. Dezelfde, Conspectus specierum generis Graphosoma. ib. 1903.

Hus, P. Ziekten en beschadigingen van klein-fruit (bessen, frambozen, aardbeien). Versl. Pl.-Ziekt. Dienst, No. 70. Wageningen 6. 1933.

Jacobi, E. F., De verschillen tusschen de larven van *Lygus pabulinus* en *Plesiocoris rugicollis*. Tijdschr. Pl.-Ziekt. 38 (1932), 213—219.

6. Jaczewski, T., Einige Worte über *Mesovelia furcata* Mls. (Heteroptera, Mesoveliidae). Bull. Entom. Pologne 1 (1922), 12—16.

7. Dezelfde, *Sigara glossata* (Lundbl.) in Polen. (Heteroptera, Corixidae). Fragm. Faun. Musei Zool. Polonici. Ed. sep. T. 1, No. 16, 1.5.1932.

8. Dezelfde, A new species of Corixidae from Italy. *Sigara* (*Sigara*) *italica* sp. n. Ann. Musei Zool. Polonici Ed. sep. T. 9, No. 23, 30.3.1933.

Jari, S. G. ziet Austin, M. D.

Jones, H. P., *Notonecta viridis* Delcourt (halophila J. Edwards) on the St. Osyth coast. Entomol. monthly Mag. 68 (1932), 86.

Kemper, Z. f. Morphol. u Okolog. d. Tiere, Bd. 22, H. 1; N. Rotterd. Courant, Avondbl. v. 1.7.31, blz. 2.

Lehmann, H., Wanzen (Hemiptera-Heteroptera) als Obstbaumschädlinge, Z. Pflz. Krankh. 42 (1932), 440—451; Review appl. Entomol. A. 20 (1932), 654.

32. Mac Gillavry, D., Bijdrage tot de kennis der Netwantsen (Rhynch.) van Limburg. Natuurhist. Maandbl. Limburg 13 (1924), 72—74, Nr. 5.

33. Dezelfde in J. B. Corporaal, Entomologisch onderzoek van het Naardermeer. Jaarb. d. Vereen. tot Beh. v.

Natuurmon. in Nederland 1923—1928, 119—122, Amsterdam.

34. Dezelfde, Verslag 87. Zomervergad. Ned. Entomol. Vereen. 1932, blz. LXIX—LXXI.

Martin, H. ziet Austin, M. D.

2. Michalk, O., Einige Bemerkungen über die Genital-Asymmetrie der Capsiden. (Hemipt.-Heteropt.). Entomol. Jahrbuch 42 (1933), 153—154.

3. Dezelfde, Monatliche Anweisungen für den Sammler. Hemiptera-Heteroptera (Wanzen). ib. 17—29.

4. Dezelfde, Lectio de heteropteris, im Anschluss an die Sammelanweisungen. ib. 155—163.

Müller, G., Hemiptera-Heteroptera des Harzes. (Material zu einer Harzer-Rhynchoten-Fauna). Deutsche Entomol. Zeitschr. 1931, 66—112.

Nevinnukh, V. A. en Ryabov, M. A., On the Injury caused on the growing Point and on the Shedding of Buds and ovaries of Buds and Ovaries in Kenaf (*Hibiscus cannabinus*). Plant Protection 8 (1931), 43—46; Review appl. Entomol. A. 20 (1932), 146.

Pearce, E. J., Two additional localities for the water-bug *Aphelochirus aestivalis* F., forma *montandoni* Horv. Entomol. monthly Mag. 67 (1931), 249—250.

Rambousek, F., Schädlinge und Krankheiten der Zuckerrübe im Jahre 1930. Z. Zuckerind. csl. Republ. 1930-31, 539—551 en Ber. Forsch. Inst. csl. Zuckerind. Prag 35 (1932), 59—71; Review appl. Entomol. A. 20 (1932), 479—480.

7. Reclaire, A., Proeve eener analytische tabel voor de Nederlandsche Corixiden. Tijdschr. v. Entomol. 75 (1932), Supplem. 102—114.

8. Dezelfde en Van der Wiel, P., 2e Korte mededeeling omtrent eenige op Vlieland waargenomen insecten. Entomol. Berichten 8 (1932), 421—431.

9. Dezelfde, Verslag 87. Zomervergad. Ned. Entomol. Vereen. 1932, blz. LXXVI—LXXVII.

10. Dezelfde, Verslag 88. Zomervergader. Ned. Entomol. Vereen. 1933, blz. LXVIII—LXX.

11. Dezelfde, Verslag 66. Wintervergader. Ned. Entomol. Vereen. 1933, blz. XXIV—XXVI.

Redeke, H. C. en De Vos, Frl. A. P. C., Beiträge zur Kenntnis der Fauna niederländischer oligotropher Gewässer. Intern. Revue der gesamt. Hydrobiol. u. Hydrogr. 28 (1932), Heft 1/2.

2. Reh, L. in Sorauers Handbuch der Pflanzenkrankheiten, Bd. V. T. 2. Berlin 1932.

7. Ribaut, H., L'urite IX des males chez les pentatomides. Bull. Soc. d'Hist. Nat. Toulouse 51 (1923), 183—184.

8. Dezelfde, *Aphanus* (*Xanthochilus*) *brevirostris* n. sp. ib. 48 (1920), 68—69.

9. Dezelfde, *Pirates hybridus* Scop. et *stridulus* F. (Hémipt.). ib. 35—38; 50 (1922), 227—230.

10. Dezelfde, *Rhinocoris iracundus* (Poda) et *Rh. cruentus* (F.), ib. 48 (1920), 65—67.

11. Dezelfde, *Myrmedobia obliqua* n. sp. ib. 50 (1922), 228—230.

12. Dezelfde, Tableau dichotomique des espèces françaises du genre *Pilophorus*. ib. 48 (1920), 70—71.

Ryabov, M. A. ziet Nevinnuikh, V. A.

Scheibe, K., Die Rübenblattwanze und ihre Bekämpfung. Die kranke Pflanze 9 (1932), 91—94; Review appl. Entomol. A. 21 (1933), 8.

Schmidt, K., *Camptotelus lineolatus* Schill, und *costalis* H. S. (Hemipt. Heteropt. Lygaeid.). Mitt. D. ent. Ges. 3 (1932), 78—79.

4. Schoevers, T. A. C., Verslag 65. Wintervergad. Ned. Ent. Vereen. 1932, blz. XXXIV.

Speyer, W., Wanzen (Heteroptera) an Obstbäumen. Z. Pflanzenkrankh. 43 (1933), 113—138; Review appl. Entomol. A. 21 (1933), 203.

Steer, W., Two Apple Capsid Spraying Trials and some Notes on Spray Damage. Ann. Rep. East Malling Res. Sta. 20 (1932), 132—140; Review appl. Entomol. A. 21 (1933), 372.

2. Stichel, W., Was ist *Eurydema ornata* L.? (Hem. Heteropt. Pentatom.). Deutsche Entomol. Zeitschr. 1926, 104—108.

3. Dezelfde, *Stephanitis rhododendri* Horv. und *St. azaleae* Horv. = *St. oberti* Kol.? (Hem. Ting.) Z. Insbiol. 23 (1928), 206.

4. Dezelfde, Kleinere Original—Beiträge. Fundorte von *Aphelochirus aestivalis* F. in Deutschland. (Hem. Het., Naucor.). ib. 25 (1930), 41—43.

5. Dezelfde, Heteropterologische Stichproben aus Norddeutschland, nebst einer Bemerkung über die Gattung *Notonecta* L. Internat. Entomol. Zeitschr. 26 (1932), 193—196, 203—208, 213—215.

Takeya, C. ziet Esaki, T.

Vos, A. P. C. de ziet Redeke, H. C.

1. Vreurick, G., Liste d'Hémiptères intéressants pour notre faune. Bull. Ann. Soc. Ent. Belg. 73, III, 30.3.1933.

2. Dezelfde, Liste d'Hémiptères intéressants. ib. 72, I, II, III, 31.3.1932.

White, R. P., The Insects and Diseases of *Rhododendron* and *Azalea*. J. Econ. Ent. 26 (1933), 631—640; Review appl. Entomol. A. 21 (1933), 470.

Wiel, P. A., v. d. ziet Reclaire, A.

Hilversum, December 1933.

A. RECLAIRE.